

Admela Hodžić, samostalna zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo
Sarajevo, 24.04.2024. godine, 15. Radna sjednica Skupštine Kantona Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Skupština Kantona Sarajevo, N/r predsjedavajućeg
Vlada Kantona Sarajevo, N/r premijera
Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo
Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo

ZASTUPNIČKA INICIJATIVA

Na osnovu čl. 106. i 213. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 41/12-Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22-Ispravka) podnosim inicijativu Vladi Kantona Sarajevo, Ministarstvu za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo i Ministarstvu za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo, da poduzmu sve potrebne mjere i radnje kako bi obezbijedili angažman asistenata u radu prilikom zasnivanja prvog radnog odnosa mladim ljudima u Kantonu Sarajevo, koji su proces obrazovanja pohađali i završili prema individualno prilagođenim programima uz pomoć asistenata u nastavi.

OBRAZLOŽENJE

Do početka obrazovanja u koje je uključena inkluzija imali smo sasvim drugačiji sistem obrazovanja i sistem vrjednovanja svih učenika osnovnih i srednjih škola.

U raznovrsnoj literaturi možemo naći obimna objašnjenja za vrste teškoća u razvoju koje se mogu javiti kod nekih učenika, a to su: oštećenja vida ili sluha, poremećaji govora, jezika i glasa, snižene intelektualne sposobnosti, poremećaji iz autističnog spektra, motorički poremećaji i hronične bolesti, poremećaji ponašanja, poremećaji pažnje uz hiperaktivnost, te specifične teškoće učenja. Učenici s teškoćama kao i ostali učenici imaju pravo na obrazovanje te za njih postoje posebni odgojno-obrazovni programi. Posljednjih nekoliko godina većem broju učenika omogućuju se i asistenti u nastavi. Pored redovnih srednjih škola, u sistemu obrazovanja možemo pronaći i druge srednje škole. Neke od njih su škola za djecu i omladinu s intelektualnim teškoćama, za djecu i omladinu oštećenog sluha, za djecu i omladinu oštećenog vida, za djecu i omladinu s kombinovanim smetnjama i sl.

Također, u Kantonu Sarajevo prema Zakonu o visokom obrazovanju ("**Sl. novine Kantona Sarajevo**", br. 23/17, 30/19 i 33/21) **pored redovnih tu su i srednje škole za učenike sa teškoćama u razvoju** i to prema članu 65. u stavu (1) Srednja škola za učenike sa teškoćama u razvoju, u smislu ovog Zakona, je škola koja je svojim programima i drugim uvjetima rada prilagođena učenicima koji zbog fizičkih, psihofizičkih ili bilo kojih drugih razloga imaju poteškoće u savladavanju nastavnih planova i programa, odnosno kada su obrazovanje i odgoj po posebnim programima njihov najbolji interes.

I kada mlada osoba završi ovakvu jednu srednju školu i dobije diplomu, svaki poslodavac može da vidi o kakvim kvalifikacijama te osobe se radi i shodno tome zaključuje prvi ugovor o radu, ako osoba ispunjava opšte i posebne uslove za to radno mjesto. Čak i ako treba prilagoditi radno mjesto u određenoj mjeri radi lakših radnih uslova, sigurna sam da svaki poslodavac to i učini, ali problem nastaje kada poslodavac iz diplome o završenoj srednjoj školi to ne vidi, jer se iz te diplome ne vidi razlika između učenika koji je završio srednje obrazovanje prema redovnom planu i programu ili da je mlada osoba završila obrazovanje prema IPP (individualno prilagođenom programu) uz pomoć asistenta. Ako mlada osoba nije mogla samostalno završiti obrazovanje prema redovnom programu, ne možemo očekivati da ta ista mlada osoba može samostalno raditi bez tuđe pomoći, odnosno bez pomoći asistenta u radu barem dok traje pripravnički staž.

U Zakonu o srednjem obrazovanju ("**Sl. novine Kantona Sarajevo**", br. 23/17, 30/19 i 33/21) **poglavlje VI - VRSTE SREDNJIH ŠKOLA; član 57. (Vrste srednjih škola) jasno je navedena pod d) srednja škola za učenike sa teškoćama u razvoju.**

Jasno je definirano članom 58. čemu služe škole za učenike sa teškoćama u razvoju, u sljedećim stavovima:

(7) U srednjoj školi za učenike sa teškoćama u razvoju, redovni i vanredni učenici obrazuju se po prilagođenim nastavnim planovima i programima za odgovarajuće profile I, II i III stepena stručne spreme, a obrazovanje traje jednu, dvije, tri ili četiri godine.

(8) U ustanovama za edukaciju i rehabilitaciju učenika oštećenog vida, sluha i govora obrazuju se učenici po nastavnim planovima i programima za I, II, III, IV i V stepen stručne spreme.

Također, u Zakonu o srednjem obrazovanju Kantona Sarajevo **precizno se navodi cilj obrazovanja učenika sa teškoćama u razvoju u članu 65. u stavu (3) osnovni cilj obrazovanja učenika sa teškoćama u razvoju je da se svim učenicima daju iste mogućnosti učešća i uživanja koristi od obrazovanja i uključivanja u društvo, u skladu sa njihovim individualnim mogućnostima.**

Nadalje, član 67. ovog Zakona precizno govori o inkluziji uz pomoć asistenata i kompletnom timu drugih stručnjaka u sljedećim stavovima:

(1) Odgojno-obrazovni rad s učenicima s teškoćama u razvoju, realizira se u redovnim srednjim školama na osnovu principa inkluzivnog odgoja, obrazovanja i rehabilitacije uz prethodno obezbjeđenje neophodne stručne podrške.

(2) Proces odgoja i obrazovanja učenika s teškoćama u srednjoj školi realizira se uz stručnu podršku defektologa odgovarajućeg profila i drugih stručnjaka po potrebi, te podrške asistenata za učenike s teškoćama u skladu s pedagoškim standardima i normativima.

(3) Škola je obavezna da na posebnim obrascima vodi evidenciju o učenicima s teškoćama u skladu s pravilnikom koji donosi ministar.

(4) Inkluzivno obrazovanje u školama odvija se u skladu s Pravilnikom o osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju koji donosi ministar.

Kroz cijelokupan proces obrazovanja učenici s teškoćama u razvoju imaju individualno prilagođene programe i personalne asistente i o tome se vodi evidencija tokom kompletnog školovanja, a onda se očekuje da ta mlada osoba samostalno radi što je, po mom mišljenju, apsurd i zbog toga im moramo omogućiti drugi dio inkluzije.

Nakon završenog srednjeg obrazovanja prema **članu 95. (Izdavanje javnih isprava) stav (4)** Zakonu o srednjem obrazovanju KS, učeniku koji s uspjehom položi maturu/završni ispit, srednja škola izdaje odgovarajuću diplomu o završenoj srednjoj školi. Istu diplomu srednja škola izdaje mladim ljudima koji završe srednje obrazovanje prema redovnom programu i onima koji završe prema IPP-u. Postavlja se pitanje da li su njihova znanja i vještine jednake i da li jednako samostalno mogu raditi posao za koji su obrazovani?

Također, kada pogledamo odredbe člana 117. (Individualno prilagođeni program) Zakona o srednjem obrazovanju KS možemo precizno vidjeti na šta se taj član zakona odnosi u stavu (1) Individualno prilagođeni program za učenike sa teškoćama u redovnim školama izrađuje stručni tim škole i centra u skladu s utvrđenom vrstom teškoće (defektolog odgovarajućeg profila, psiholog, pedagog) na prijedlog nastavnika iz redovne škole, a koji usvaja nastavničko vijeće i stavom (2) Stručni tim prati realizaciju individualno prilagođenog programa sa kojim treba da bude upoznat i roditelj učenika.

Navodi se u stav (4) učenicima s teškoćama koji su završili razred po individualno prilagođenom planu i programu, škola izdaje odgovarajuće dokumente u skladu sa pravilnikom iz člana 116. stav (4) ovog zakona, te Pravilnikom o praćenju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika osnovnih i srednjih škola Kantona, koji donosi ministar.

Možda se ipak trebao članom 116. ovog Zakona precizirati način izrade diplome za mlade ljude koji su srednju školu završili prema IPP-u, gdje bi se možda otvorila mogućnost da pomognemo i mladim ljudima i poslodavcima da pripravnički staž, odnosno prvi posao savladaju zajedno uz pomoć asistenta u radu prilikom prvog zaposlenja.

Iz svega navedenog možemo zaključiti, da pored personalnih asistenata mladi ljudi sa teškoćama u razvoju tokom inkluzivnog obrazovanja u redovnim srednjim školama trebaju i čitav tim stručnjaka iz ove oblasti, te se postavlja pitanje kako možemo očekivati da ovakva mlada osoba samostalno radi od prvog dana.

Ovako smo stvorili pretpostavke, svi zajedno, da prvi posao bude i prvo razočarenje.

Ne mogu a da se ne osvrnem na same temelje samoga početka inkluzivnog procesa obrazovanja, prema Zakonu o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Sl. novine Kantona

Sarajevo", br. 23/17, 33/17, 30/19, 34/20 i 33/21) u članu 2. su pojašnjeni pojmovi i definicije kako slijedi:

1. **Individualno prilagođeni program** je dokument koji se odnosi na sadržajno i metodičko prilagođavanje u radu s učenicima s poteškoćama u razvoju. Uključuje prilagođavanje sadržaja djetetovim mogućnostima. Prilagođenim programom, specifičnim za svakog učenika (prilagođavanje, prvenstveno sposobnostima, njegovim mogućnostima i potrebama) utvrđuje se oblik i nivo podrške u oblasti akademskih i vanakademskih znanja i vještina, vrijeme i trajanje podrške, kao i kriteriji, sredstva i metode vrednovanja uspješnosti u učenju i socijalnom i drugim područjima funkcioniranja djeteta. Izrađuje se u situaciji kada je stepen teškoće takav da dijete ne može isti savladati čak ni programom koji traži minimalne programske zahtjeve. Ovim dokumentom određuju se svi bitni elementi trenutnog razvojnog statusa djeteta (intelektualni, emocionalni, socijalni i zdravstveni) i predstavlja značajnu pomoć učitelju/nastavniku, ne samo u ostvarivanju obrazovnih ciljeva, već i u naporu da doprinese emocionalnom i socijalnom razvoju djeteta.
2. **Inkluzija** obuhvata proces systemske reforme koja sadrži promjene i modifikacije u sadržaju, metodama nastave, pristupima, strukturama i strategijama u obrazovanju prevazilaženje prepreka sa vizijom koja služi da obezbijedi svim učenicima relevantne starosne dobi, iskustvo ravnopravnog i participativnog učenja i okruženja koje najbolje odgovara njihovim potrebama. Inkluzivno obrazovanje podrazumijeva individualni pristup i prilagođavanje obrazovnog sistema potrebama i mogućnostima učenika, a u svrhu postizanja njegovog punog intelektualnog, socijalnog, emocionalnog, fizičkog i akademskog potencijala.

IPP - uključuje prilagođavanje sadržaja **djetetovim mogućnostima**, a inkluzivno obrazovanje podrazumijeva individualni pristup i prilagođavanje obrazovnog sistema potrebama i **mogućnostima učenika**, a u svrhu postizanja njegovog punog intelektualnog, socijalnog, emocionalnog, fizičkog i akademskog potencijala, **a na kraju smo dobili radnika kvalifikovanog sa diplomom u ruci gdje treba da stoji prema njegovim mogućnostima**. Dobili smo stolara, kuhara, ekonomistu, elektrotehničara, **prema njegovim mogućnostima i to je odličan posao, sada samo trebamo asistenta u radu koji će pomoći prilikom prvog zaposlenja**.

Dalje njihove mogućnosti pojašnjene su u Zakonu o osnovnom odgoju i obrazovanju poglavlje X – Učenici sa teškoćama u razvoju u Članu 66. (Podrška učenicima sa teškoćama u razvoju)

(1) Podrška učenicima sa teškoćama u razvoju (u daljem tekstu: učenici sa teškoćama), podrazumijeva podršku učenicima sa:

- a) oštećenjem vida, b) oštećenjem sluha, c) poremećajima govorno - jezičke komunikacije,
- d) motoričkim teškoćama, e) intelektualnim teškoćama, f) poremećajima u ponašanju,
- g) poremećajima iz spektra autizma, h) specifičnim teškoćama u učenju (disleksija, disgrafija, diskalkulija), i) poremećajem pažnje i hiperaktivnosti, j) emocionalnim poremećajima,
- k) kombiniranim razvojnim teškoćama i l) ostalim teškoćama.

(2) Na osnovu teškoća iz stava (1) ovoga člana učenik ostvaruje pravo na odgovarajući program školovanja prema mogućnostima, potrebama i interesima učenika.

(3) Posebne nastavne planove i programe za školovanje učenika iz stava (1) ovog člana, donosi ministar na prijedlog centra.

Ove osobe i dalje imaju iste teškoće ali su nakon srednjeg obrazovanja stekli diplomu i kvalifikacije koje ne mogu umanjiti njihove smetnje ni nakon toga, u nekoj mjeri sigurno i mogu ali obrazovanje je provedeno u skladu **sa njihovim mogućnostima i oni su sada radnici sa njihovim mogućnostima.**

U članu 69. ovog zakona stoji (Odgojno-obrazovni i rehabilitacioni rad sa učenicima sa teškoćama u redovnim školama) da rad realizira u redovnim osnovnim školama na osnovu principa inkluzivnog odgoja, obrazovanja i rehabilitacije uz prethodno obezbjeđenje neophodne stručne podrške defektologa odgovarajućeg profila/edukatora-rehabilitatora i drugih stručnjaka po potrebi, te podrške asistenata za učenike sa teškoćama u skladu sa pedagoškim standardima i normativima. Također, i u osnovnom obrazovanju možemo zaključiti da je potreban čitav tim stručnjaka i prema IPP-u i mogućnostima učenika proces kompletnog osnovnog obrazovanja se realizira.

Kad završe srednju školu, mladi ljudi prijavljuju se u Službu za zapošljavanje Kantona Sarajevo i tu se prilaže potrebna dokumentacija za prijavu na biro:

članom 7. st. (1), (2) i (5) Pravilnika o evidencijama u oblasti zapošljavanja (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 74/18) propisano je :

“(1) Nezaposlena osoba i osoba koja traži promjenu zaposlenja ima pravo lično se prijaviti službi za zapošljavanje u mjestu prebivališta, odnosno boravišta, radi uvođenja u odgovarajuću evidenciju.

(2) Osobe iz stava (1) ovog člana dužne su prilikom prijave službi za zapošljavanje dati na uvid:

– ličnu kartu, odnosno odgovarajući identifikacioni dokument za strance,

- dokaz o prijavi mjesta prebivališta ili boravišta,
- dokaz o stručnom obrazovanju, odnosno o stručnoj osposobljenosti.

Prema članu 8. (Izjava o statusu) svaka osoba prilaže izjavu o statusu, nakon čega službena osoba prema Pravilnik o evidenciji u oblasti upošljavanja i **Člana 11. koji nalaže svrstavanje neuposlenih osoba prema stupnju uposlenosti – profiliranje i pored ostalih tu je i stav (4)** ovog člana koji definiše sljedeću klasifikaciju - Teže upošljiva neuposlena osoba je osoba čija znanja i vještine, odnosno kompetencije nisu dovoljno tražene na tržištu rada, ima zdravstvene, odnosno socijalne smetnje, nedovoljno je motivirana za aktivno traženje posla i ovlaštena osoba cijeni da se ne može zaposliti u roku od preko 18 mjeseci, od dana prijave na evidenciju neuposlenih.

Da li ovi naši mladi ljudi automatski idu u evidenciju teže upošljivih neuposlenih osoba jer **karton nezaposlene osobe – Obrazac: KNO ili E-1**, sadrži pored ostalih informacija, pod rednim brojem:

- 18. Radna sposobnost prema izjavi nezaposlene osobe (potpuna, ograničena, umanjena)
- 25. invalidne osobe (status invalidnosti, vrsta oštećenja, kategorija invalidnosti, zanimanje za koje je osposobljena osoba rehabilitacijom)
- 26. faktor otežane zapošljivosti

Sve su to pitanja kojima se trebamo i moramo baviti u narednom periodu.

Dalje, što treba razjasniti i mladim ljudima s teškoćama u razvoju koji su završili obrazovanje prema IPP-u uz pomoć asistenta i poslodavcima nakon što se na tržištu rada, odnosno na Službi za zapošljavanje KS sretnu, kao dvije strane koje nude i traže posao, su sljedeći članovi **Zakona o radu („Sl. Novine FBiH“, br. 26/16, 89/18, 23/20-odluka US, 49/21 i dr. Zakon, 103/21-dr. zakon i 44/22)**

Osnovi i vrste diskriminacije

Član 8.

(1) Zabranjena je diskriminacija radnika kao i lica koje traži zaposlenje, s obzirom na spol, spolno opredjeljenje, bračno stanje, porodične obaveze, starost, invalidnost, trudnoću, jezik, vjeru, političko i drugo mišljenje, nacionalnu pripadnost, socijalno porijeklo, imovno stanje, rođenje, rasu, boju kože, članstvo ili nečlanstvo u političkim strankama i sindikatima, zdravstveni status, ili neko drugo lično svojstvo.

(2) Diskriminacija može biti direktna ili indirektna.

(3) Direktna diskriminacija, u smislu ovog zakona, znači svako postupanje uzrokovano nekim od osnova iz stava 1. ovog člana kojim se radnik, kao i lice koje traži zaposlenje stavlja ili je bilo stavljeno u nepovoljniji položaj u odnosu na druga lica u istoj ili sličnoj situaciji.

(4) Indirektna diskriminacija, u smislu ovog zakona, postoji kada određena naizgled neutralna odredba, pravilo, kriterij ili praksa stavlja ili bi stavila u nepovoljniji položaj radnika kao i lice koje traži zaposlenje zbog određene osobine, statusa, opredjeljenja, uvjerenja ili

vrijednosnog sistema koji čine osnove za zabranu diskriminacije iz stava 1. ovog člana u odnosu na drugog radnika, kao i lice koje traže zaposlenje.

Zabrana diskriminacije

Član 10.

(1) Diskriminacija iz člana 8. ovog zakona zabranjena je u odnosu na:

- a. uvjete za zapošljavanje i izbor kandidata za obavljanje određenog posla,
- b. uvjete rada i sva prava iz radnog odnosa,
- c. obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje,
- d. napredovanje u poslu i
- e. otkazivanje ugovora o radu.

(2) Odredbe ugovora o radu za koje se utvrdi da su diskriminirajuće po nekom od osnova iz člana 8. ovog zakona, ništave su.

Izuzeci od zabrane diskriminacije

Član 11.

(1) Ne smatraju se diskriminacijom pravljenje razlike, isključenje ili davanje prvenstva u odnosu na određeni posao kada je priroda posla takva ili se posao obavlja pod takvim uvjetima da karakteristike povezane sa nekim od osnova iz člana 8. ovog zakona predstavljaju stvarni i odlučujući uvjet obavljanja posla, te da je svrha koja se time želi postići opravdana.

(2) Ne smatraju se diskriminacijom odredbe ovog zakona, kolektivnog ugovora i ugovora o radu koje se odnose na posebnu zaštitu određenih kategorija radnika u skladu sa zakonom.

Rad izvan prostorija poslodavca

Član 26.

1) Ugovor o radu može se zaključiti radi obavljanja poslova i izvan prostorija poslodavca (kod kuće radnika ili u drugom prostoru koji osigura radnik), u skladu sa kolektivnim ugovorom i pravilnikom o radu.

(3) Ugovor iz stava 1. ovog člana može se zaključiti samo za poslove koji nisu opasni ili štetni po zdravlje radnika ili drugih lica i ne ugrožavaju radnu okolinu, u skladu sa zakonom.

Na kraju možemo se zapitati da li je ovo ispravan način postupanja prema osobama s teškoćama u razvoju, da li smo inkluzijom postigli željeni cilj, da li smo nanijeli štetu mladim osobama, da li smo im dali diplomu i zvanje za koje nisu u mogućnosti odgovoriti radnim zadacima, svima ili samo djelomično, i da li će nas sutra tužiti poslodavac ako se njegov radnik sa ovakvom diplomom povrijedi na radu, a on iz diplome nije mogao da vidi da li je osoba u potpunosti sposobna brinuti se o ličnoj sigurnosti tokom obavljanja radnih zadataka?

Prijem pripravnika

Član 32.

(1) Radi stručnog osposobljavanja za samostalan rad, poslodavac može zaključiti ugovor o radu sa pripravnikom.

(2) Pripravnikom se smatra lice sa završenom srednjom ili višom školom, odnosno fakultetom koje prvi put zasniva radni odnos u tom zanimanju, a koje je prema zakonu, obavezno položiti stručni ispit ili mu je za rad u zanimanju potrebno prethodno radno iskustvo.

(3) Ugovor o radu sa pripravnikom zaključuje se na određeno vrijeme, a najduže godinu dana, ako zakonom nije drugačije određeno.

Član 33.

Nakon završenog pripravničkog staža, pripravnik polaže stručni ispit, ako je to zakonom, propisom kantona ili pravilnikom o radu propisano.

Prekovremeni rad

Član 38.

(1) U slučaju više sile (požar, potres, poplava) i iznenadnog povećanja obima posla, kao i u drugim sličnim slučajevima neophodne potrebe, radnik je, na zahtjev poslodavca, obavezan da radi duže od punog radnog vremena (prekovremeni rad), a najviše do osam sati sedmično.

3) Nije dozvoljen prekovremeni rad maloljetnom radniku, trudnici, majci odnosno usvojitelju djeteta do tri godine života, kao i samohranom roditelju, samohranom usvojitelju i licu kojem je na osnovu rješenja nadležnog organa dijete povjereno na čuvanje i odgoj, do šest godina života djeteta.

Sigurnost i zdravlje na radu

Član 55.

(3) Radnik ima pravo da odbije da radi ako mu neposredno prijete opasnost po život i zdravlje zbog toga što nisu provedene mjere zaštite predviđene propisima o sigurnosti i zdravlju na radu i o tome je dužan odmah obavijestiti poslodavca i nadležnu inspekciju rada.

Obaveze radnika i poslodavca

Član 56.

(1) Prilikom zaključivanja ugovora o radu i tokom trajanja radnog odnosa, radnik je dužan obavijestiti poslodavca o bolesti ili drugoj okolnosti koja ga onemogućava ili bitno ometa u izvršavanju obaveza iz ugovora o radu ili koja ugrožava život ili zdravlje lica s kojima radnik dolazi u dodir u izvršavanju ugovora o radu.

Jednakost plaća

Član 77.

(1) Poslodavac je dužan radnicima isplatiti jednake plaće za rad jednake vrijednosti bez obzira na njihovu nacionalnu, vjersku, spolnu, političku i sindikalnu pripadnost kao i drugi diskriminatorni osnov iz člana 8. stav 1. ovog zakona.

(2) Pod radom jednake vrijednosti podrazumijeva se rad koji zahtijeva isti stepen stručne spreme, istu radnu sposobnost, odgovornost, fizički i intelektualni rad, vještine, uslove rada i rezultate rada.

Odgovornost radnika za štetu prouzrokovanu poslodavcu

Član 89.

(1) Radnik koji na radu ili u vezi sa radom namjerno ili zbog krajnje nepažnje prouzrokuje štetu poslodavcu, dužan je štetu naknaditi.

Član 171.

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM, a u ponovljenom prekršaju novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj poslodavac - pravno lice, ako, pa pod stavom (6):

Zaključi ugovor koji je opasan ili štetan po zdravlje radnika ili drugih lica ili koji ugrožavaju radnu okolinu (član 26. stav (3)),

Ovo su samo neki od članova iz Zakona o radu FBiH, koje trebaju u budućnosti detaljno preispitati, naročito viši nivoi vlasti, i sve su to pitanja s kojima ćemo se morati svi zajedno suočiti u budućnosti!

Jedno je sigurno, „proizveli“ smo novu kategoriju radnika uvođenjem novog sistema obrazovanja, odnosno inkluzijom, za koju nismo do kraja definisali sve moguće izazove s kojima se susreću i s kojima će se susretati u budućnosti i propisali jasne zakonske odredbe.

Molim nadležne da što prije razmotre ovu inicijativu i u skladu s mogućnostima pristupe iznalaženju najboljeg rješenja za zasnivanje prvog radnog odnosa, odnosno pripravničkog staža, mladim ljudima u Kantonu Sarajevo koji su obrazovanje završili prema IPP-u, uz pomoć asistenta u nastavi da dobiju i asistenta prilikom prvog zaposlenja.

Sarajevo, 24.04.2024. godine

Admela Hodžić

zastupnica